

Avdelning
Analysavdelningen

Handläggare
Erika Hagrot
Jeanette Reinbrand

Lärosätenas årsredovisningar 2025: Rekordmånga helårsstudenter och ett samlat ekonomiskt överskott

Under 2025 ökade antalet helårsstudenter vid svenska universitet och högskolor med 12 700 till totalt 340 900. Det är en ökning med 4 procent jämfört med 2024. Ökningen beror framför allt på att de anslagsfinansierade studenterna blev fler, men även antalet studieavgiftsskyldiga studenter ökade markant. Majoriteten av lärosätena överskred sina takbelopp under 2025, och ett flertal producerade utbildning som de inte kommer att få någon ersättning för. Sammantaget redovisade lärosätena ett positivt resultat på 530 miljoner kronor för 2025 – att jämföra med föregående års underskott på 250 miljoner kronor. Både utbildningsverksamheten och forskningsverksamheten uppvisade ett positivt utfall. Det är första gången sedan 2021 som verksamhetsområdet utbildning på grundnivå och avancerad nivå redovisar ett positivt resultat.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har sammanställt uppgifter från årsredovisningarna som de statliga lärosätena samt Chalmers tekniska högskola och Stiftelsen Högskolan i Jönköping har lämnat för 2025. Denna analys innehåller en uppföljning av omfattningen av utbildningen på grundnivå och avancerad nivå samt en översiktlig ekonomisk uppföljning som bygger på uppgifter ur lärosätenas resultat- och balansräkningar. I slutet av analysen finns tabeller med uppgifter per lärosäte.

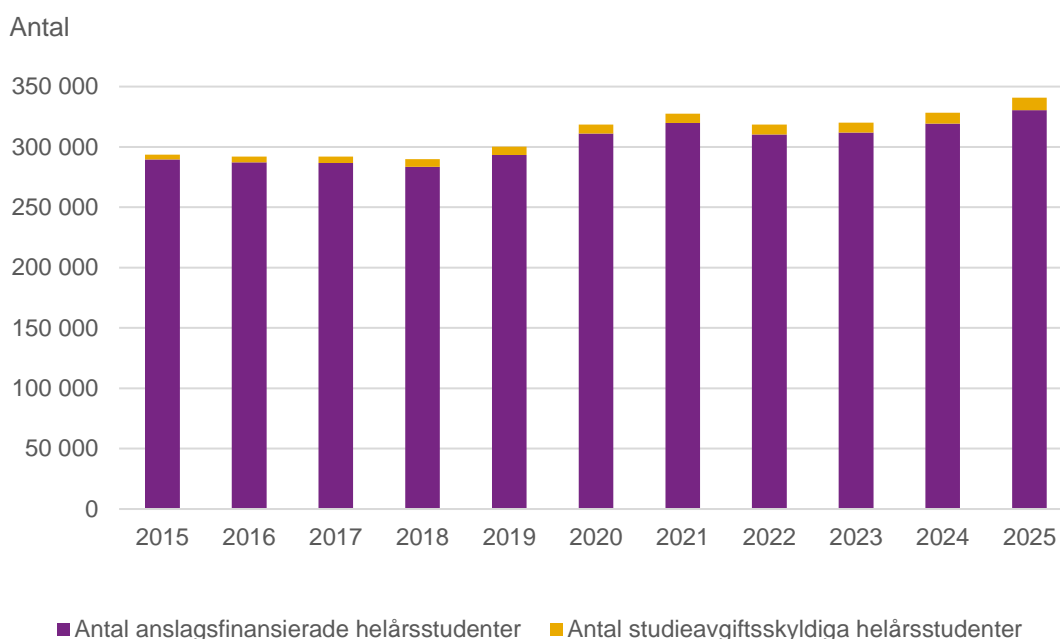
Den 16 april publiceras Universitetskanslersämbetets officiella statistik om högskolans ekonomi.

Uppföljning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Enligt årsredovisningarna fanns det 2025 totalt 340 900 helårsstudenter vid de 33 lärosäten som ingår i analysen (figur 1). Det är en ökning med 12 700 helårsstudenter jämfört med 2024, vilket motsvarar 4 procent. Utbildningen på grundnivå och avancerad nivå finansieras huvudsakligen med statsanslag och till en mindre del av studieavgifter från avgiftsskyldiga studenter. Ökningen av det totala antalet helårsstudenter beror framför allt på att de anslagsfinansierade studenterna blev fler – under 2025 ökade antalet anslagsfinansierade helårsstudenter med 11 200 till totalt 330 500. Detta är

det högsta någonsin, betydligt fler helårsstudenter än pandemiåret 2021 (figur 1). Samtidigt ökade antalet studieavgiftsskyldiga studenter med 1 500 till 10 400 helårsstudenter. Det är det högsta antalet studieavgiftsskyldiga helårsstudenter sedan avgifterna infördes 2011.

Figur 1. Totalt antal helårsstudenter på grundnivå och avancerad nivå vid statliga lärosäten samt Chalmers tekniska högskola och Stiftelsen Högskolan i Jönköping under perioden 2015–2025.

Utbildningsvolymen och takbeloppen

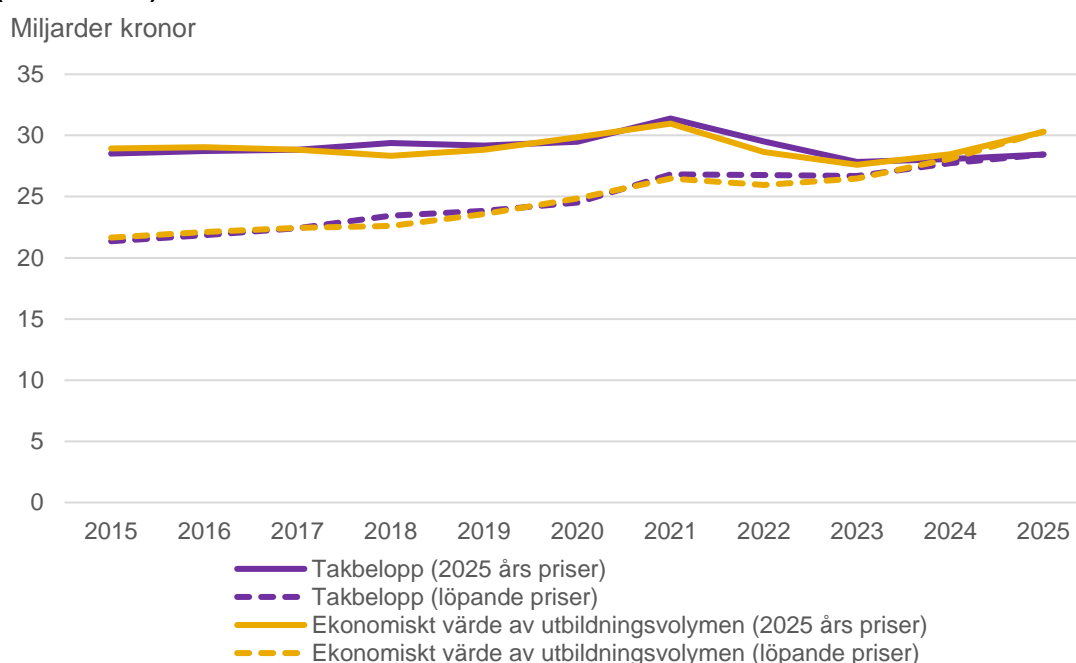
För de flesta lärosäten baseras statens ersättning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå på per capita-belopp för antalet registrerade studenter (omräknade till helårsstudenter) och deras studieprestationer i form av avklarade poäng på kurser (omräknade till helårsprestationer) inom olika utbildningsområden. Ett så kallat takbelopp anger den högsta ersättning som respektive lärosäte kan få i ramanslag under ett år. Takbeloppet sätter tillsammans med utbildningens sammansättning ramen för hur många studenter som anslaget räcker till att finansiera. Systemet med takbelopp omfattar 31 lärosäten. Här ingår de statliga universiteten och högskolorna med undantag för Sveriges lantbruksuniversitet och Försvarshögskolan. Dessutom ingår de enskilda utbildningsanordnarna Chalmers tekniska högskola och Stiftelsen Högskolan i Jönköping.

Utbildningsvolymen översteg takbeloppen med 1,9 miljarder kronor

De samlade takbeloppen för de 31 lärosäten som omfattas av systemet uppgick 2025 till 28,4 miljarder kronor. I detta ingår knappt 0,5 miljarder kronor (av totalt 3,1 miljarder under perioden 2021–2025) från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF). Den årliga pris- och löneomräkningen av utbildningsanslagen samt ersättningsbeloppen för helårsstudenter och helårsprestationer uppgick till 3,45 procent. Därtill fick några lärosäten tillskott i och med det så

kallade ingenjörspaketet. Samtidigt minskades anslagen för de flesta lärosätena i och med att två tillfälliga utbyggnader med anledning av pandemin avslutades under 2025, samt den omfördelning av anslag som genomförs med syfte att stärka drivkrafterna för ett utbildningsutbud inom bland annat STEM-området. Därtill höjdes ersättningsbeloppen inom vissa utbildningsområden inom ram. Sammantaget innebar det att takbeloppen ökade med 0,7 miljarder kronor i löpande priser, men att färre studenter rymdes under takbeloppen jämfört med 2024. Utbildningsvolymen värde, det vill säga det ekonomiska värde som det samlade antalet helårsstudenter och helårsprestationer motsvarar, var 30,3 miljarder kronor under 2025 (figur 2). Det betyder att värdet av utbildningsvolymen översteg lärosätenas samlade takbelopp med stor marginal (7 procent). Den samlade överproduktionen uppgick till 1,9 miljarder kronor.

Figur 2. Takbelopp och ekonomiskt värde av utbildningsvolymen (helårsstudenter och helårsprestationer) under perioden 2015–2025, miljarder kronor i löpande priser samt 2025 års priser (BNP-deflator).

Överproduktion, underproduktion och balansmöjligheter

Med överproduktion och underproduktion avses att lärosätet utbildar fler respektive färre studenter än de kan få ersättning för genom takbeloppet, som markerar den övre gränsen för ramanslaget. I resurstilldelningssystemet finns dock möjlighet för lärosätena att spara såväl outnyttjat takbelopp (anslagssparande) som ekonomiskt värde av helårsstudenter och helårsprestationer (överproduktion) mellan budgetåren. Det ger lärosätena möjligheter att balansera anslag mellan budgetåren och parera skillnader i studenternas efterfrågan på utbildning. Gränsen för högsta tillåtna anslagssparande är 10 procent av takbeloppet. Gränsen för sparad överproduktion var tidigare 10 procent, men för att ge lärosätena större utrymme att bygga ut sin utbildning under pandemin höjde regeringen från och med 2021 tillfälligt gränsen till 15 procent av takbeloppet — och detta gällde även under 2025. Enligt regleringsbrevet för universitet och högskolor kommer den övre gränsen återigen vara 10 procent från och med 2026.

Utbildningsvolym och takbelopp över tid

Balansen mellan utbildningsvolym och takbelopp har varierat över tid. Intresset för högre utbildning ökade kraftigt under 2008–2009 i samband med den förra lågkonjunkturen, och i början av 2010-talet låg värdet av lärosätenas samlade utbildningsvolym över takbeloppen under flera år. Lärosätena kan dock inte överproducera i längden utan att få ersättning, och vidtog därför åtgärder. År 2017 var utbildningsvolymen i nivå med takbeloppen och 2018 vände den tidigare överproduktionen till underproduktion. Med anledning av pandemin och den försämrade arbetsmarknaden ökade studieintresset och tillströmningen av studenter igen. Tillsammans överproducerade lärosätena under 2020, trots att staten sköt till medel. Men i och med de kraftiga tillskotten av anslagsmedel under 2021 vände situationen återigen till underproduktion. De efterföljande två åren minskade sedan takbeloppen i och med att pandemiåtgärderna trappades ned. Samtidigt minskade också utbildningsvolymen, och sammantaget underproducerade lärosätena utbildning. Under 2024 ökade antalet studenter och underproduktion vände åter till överproduktion, för första gången sedan pandemiåret 2020. Utifrån årsredovisningarna för 2025 framgår nu alltså att överproduktionen kvarstår och dessutom har ökat kraftigt.

Nästan alla lärosäten överproducerade utbildning i förhållande till sitt takbelopp

Av de 31 lärosäten som omfattas av systemet med takbelopp fanns överproduktion vid 28 lärosäten och underproduktion vid ett lärosäte 2025 (se tabell 1 i slutet av analysen). Vid 2 lärosäten låg utbildningsvolymens ekonomiska värde i nivå med takbeloppet (plus/minus 1 procent).

Den största överproduktionen i absoluta tal hade några av de stora breda universiteten, som tillsammans stod för ungefär hälften av den samlade överproduktionen (tabell 1). Stockholms universitet skriver att lärosätet de senaste två åren vidtagit åtgärder för att öka utbildningsproduktionen. Detta mot bakgrund av att tidigare haft en underproduktion mot takbeloppet och ett högt ingående anslagssparande. Vid Uppsala universitet bidrog samtliga vetenskapsområden till lärosätets överproduktion. Lärosätet skriver bland annat att den förlängda läkarutbildningen har påverkat utfallet inom vetenskapsområdet för medicin och farmaci, samt att en del av de senaste årens överproduktion kan ha påverkats av tillfälliga utbyggnader under pandemiåren. I relativa termer fanns stor överproduktion också på många andra lärosäten. Störst relativt överproduktion fanns vid Högskolan i Skövde (13 procent) och Högskolan Dalarna (10 procent).

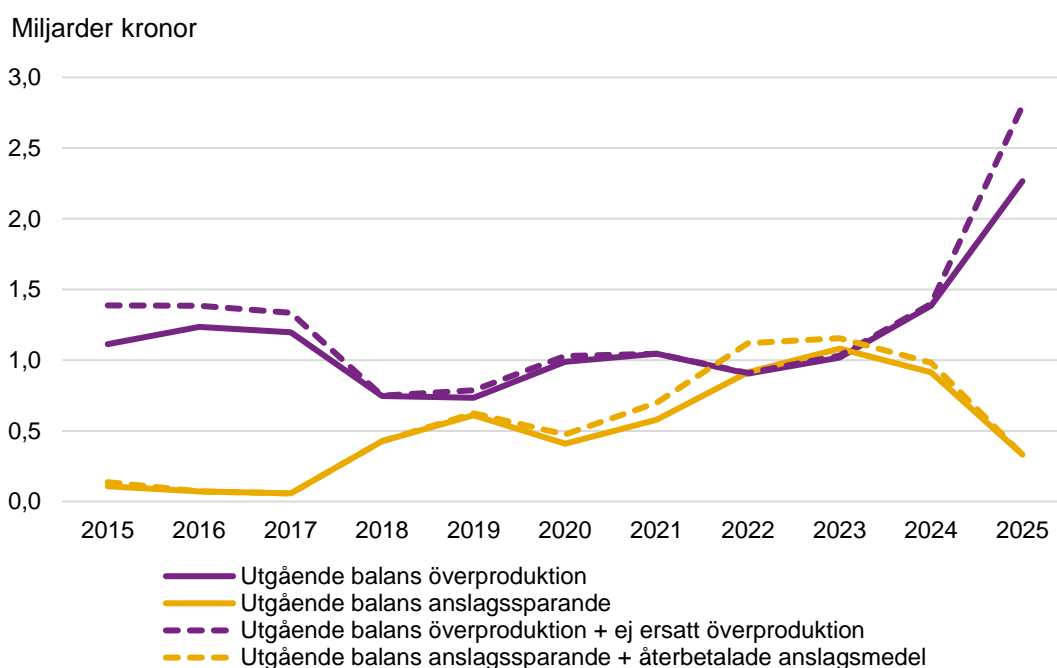
En tydlig underproduktion fanns endast vid Stockholms konstnärliga högskola. Liksom inför 2024 beslutade lärosätet inför 2025 att nyttja sedan tidigare sparad överproduktion. Vid Luleå tekniska universitet var utbildningsvolymens värde bara marginellt lägre än takbeloppet, till skillnad från 2024 då lärosätet hade en stor underproduktion. Lärosätet uppger att antalet helårsstudenter har ökat kraftigt inom ordinarie anslag, och att de flesta programområden och fristående kurser har bidragit till ökningen.

Den sparade överproduktionen ökade kraftigt medan anslagssparandet minskade

Som redan nämnts har lärosätena möjlighet att spara såväl outnyttjat takbelopp (anslagssparande) som ekonomiskt värde av helårsstudenter och helårsprestationer som överstiger takbeloppet

(överproduktion). Vid utgången av 2025 uppgick lärosätenas samlade sparade överproduktion till 2,3 miljarder kronor, medan det samlade anslagssparandet var 0,3 miljarder kronor (figur 3). Under 2025 ökade den sparade överproduktionen markant, med 0,9 miljarder kronor, samtidigt som lärosätenas sammantagna anslagssparande minskade med knappt 0,6 miljarder kronor.

Figur 3. Utgående balans av anslagssparande respektive överproduktion under perioden 2015–2025, miljarder kronor i löpande priser. Streckade linjer visar summan av överproduktion och överproduktion som ej ersatts (lila) respektive summan av anslagssparande och outnyttjade anslagsmedel som måste betalas tillbaka (gul).

Bland de 28 lärosäten som överproducerade 2025 hade 12 sparade anslag sedan tidigare år som de nu helt eller delvis kunde räkna av. Några kunde även spara överproduktion inför kommande år. Resterande 16 lärosäten hade dock inga sparade anslag, vilket är en förklaring till att den samlade sparade överproduktionen ökade kraftigt. Många hade dessutom redan sparat överproduktion sedan tidigare år. Åtta lärosäten nådde den övre gränsen för sparad överproduktion på 15 procent av takbeloppet. De hade tillsammans producerat utbildning för drygt 0,5 miljarder kronor som de inte kommer att få ersättning för (se streckad linje i lila, figur 3). Detta gällde bland annat Lunds universitet, Uppsala universitet, Karlstads universitet, Mittuniversitetet och Gymnastik- och idrottshögskolan. Endast för Luleå tekniska högskola ökade anslagssparandet, men ökningen var liten. Till skillnad från 2024 behövde inget lärosäte betala tillbaka anslagsmedel 2025.

Färre studenter ryms under takbeloppen framöver

Från och med 2026 sänks alltså den övre gränsen för sparad överproduktion från 15 till 10 procent av takbeloppet. Värt att notera är att ungefär hälften av de 31 lärosätena med takbelopp vid utgången av 2025 hade en utgående sparad överproduktion nära eller över den nya gränsen. Under 2026

avslutas ytterligare en pandemisatsning samtidigt som omfördelningar av anslagen genomförs. Därtill höjs ersättningsbeloppen inom vissa utbildningsområden inom ram även under 2026. Sammantaget innebär det att färre studenter kommer att rymmas under takbeloppen framöver, och att utbildningsvolymen behöver minska. I årsredovisningarna nämner ett flertal lärosäten ett pågående eller kommande arbete med att se över och justera dimensionering och utbildningsutbud. Högskolan Väst anger att lärosätet både 2024 och 2025 dimensionerat ner antagningen jämfört med 2023, särskilt när det gäller fristående kurser, för anpassning till tilldelade takbelopp.

Anslagsfinansierade studenter

Under 2025 uppgick antalet anslagsfinansierade helårsstudenter till totalt 330 500 vid de 33 lärosäten som omfattas av analysen. Det är en ökning med 11 200 helårsstudenter jämfört med föregående år, vilket motsvarar en ökning på 3 procent (figur 1).

Stora skillnader i utbildningsvolym mellan lärosäten

Sett till utbildningsvolym är det stora skillnader mellan lärosätena (se tabell 2 i slutet av analysen). Flest anslagsfinansierade helårsstudenter 2025 fanns liksom föregående år vid Stockholms universitet (31 700) och Lunds universitet (29 300). I storleksordning följer därefter Göteborgs universitet (28 900) och Uppsala universitet (28 300). Stora utbildningsvolymerna fanns också vid Linköpings universitet (19 800) och Umeå universitet (18 600), medan övriga universitet hade färre studenter. De flesta högskolor har mellan 4 000 och 7 000 helårsstudenter, men spridningen är stor och vid de minsta konstnärliga högskolorna är antalet helårsstudenter några hundra.

Rekordmånga anslagsfinansierade helårsstudenter 2025

Under de senaste åren har antalet helårsstudenter vid universitet och högskolor varierat. Antalet anslagsfinansierade helårsstudenter ökade kraftigt i samband med pandemin för att sedan falla tillbaka något. År 2024 ökade antalet igen och det fanns ungefär lika många helårsstudenter som under pandemiåret 2021. Den senaste ökningen innebär att det under 2025 fanns rekordmånga helårsstudenter i högskolan. På majoriteten av lärosätena blev studenterna fler under året.

Stora volymökningar på några av de breda universiteten

Räknat i antal fanns de största ökningarna av antalet helårsstudenter hos några av de stora breda universiteten: Stockholms universitet (2 038), Umeå universitet (1 149), Göteborgs universitet (973), Uppsala universitet (846) och Lunds universitet (813). Vid Stockholms universitet bidrog vidtagna åtgärder tillsammans med ett ökat söktryck till att fler studenter antogs under 2025. Lärosätet skriver att studenttillströmningen har ökat markant vid samtliga fakulteter, och att antalet studenter som påbörjat utbildningen har varit högre än förväntat. Vid Umeå universitet var antalet helårsstudenter 2025 det högsta genom tiderna. Lärosätet noterar bland annat att söktrycket till främst ingenjörsutbildningarna har ökat, och att rekordmånga ingenjörstudenter kunde antas hösten 2025. Vid Göteborgs universitet var utfallet 2025 i nivå med pandemiåren 2020–2021. Enligt lärosätet kan utvecklingen förklaras av flera samverkande faktorer, såsom en generellt ökad utbildningsbenägenhet, fler unga i ålder att söka sig till högre utbildning samt en ökad arbetslöshet i

Västra Götaland. Också Lunds universitet, som hade ett fortsatt högt antal sökande under 2025, nämner det rådande konjunkturläget och den relativt höga arbetslösheten.

Stora ökningar i relativa tal

I relativa tal ökade antalet helårsstudenter också betydligt vid flera lärosäten. Det gällde bland annat Försvarshögskolan (11 procent), Stockholms konstnärliga högskola (9 procent), Luleå tekniska universitet (9 procent), Högskolan Dalarna (9 procent), Högskolan i Skövde (9 procent) och Karlstads universitet (8 procent). Högskolan Dalarna, som aldrig tidigare haft så många studenter, skriver att ökningen delvis är konjunkturdriven, men också delvis kan förklaras av tidigare åtgärder som sattes in 2024 för att nå målen för utbildningsvolymen. Vid Karlstads universitet ökade antalet förstahandssökande under 2025, och lärosätet kunde notera det högsta antalet programnybörjare och sin högsta utbildningsvolym hittills. Enligt årsredovisningen kan den höga volymen till del förklaras av utbyggnadsuppdrag under pandemiåren, men också av att oväntat många nya studenter registrerades under höstterminen 2025.

Färre studenter på några lärosäten

Samtidigt blev antalet anslagsfinansierade helårsstudenter färre vid några lärosäten. Störst minskning fanns vid Blekinge tekniska högskola som hade 198 färre helårsstudenter jämfört med 2024, en minskning med 6 procent. Lärosätet minskade antalet antagna till program på såväl grundnivå som avancerad nivå, vilket var ett medvetet val. Antalet helårsstudenter minskade också vid Högskolan i Borås (-125), Södertörns högskola (-124) och Högskolan Väst (-76). Högskolan i Borås skriver i sin årsredovisning att lärosätet inte behövde utbilda lika många studenter som tidigare för att nå takbeloppet, och därför har genomfört ett arbete för att minska utbildningsvolymen och skapa utrymme för regeringens kvalitetssatsningar.

Vid några högskolor och universitet ökade eller minskade antalet helårsstudenter bara marginellt jämfört med 2024. Detta gällde bland annat Kungl. Tekniska högskolan, Gymnastik- och idrottshögskolan, Mittuniversitetet och Örebro universitet. Kungl. Tekniska högskolan skriver att lärosätet arbetat aktivt för att minska antalet nybörjare under 2025, för att komma i fas med den nya nivån av takbelopp. Antalet helårsstudenter 2025 var dock i nivå med 2024, med anledning av den stora ökningen av nybörjare 2024.

Studieavgiftsskyldiga studenter och intäkter från studieavgifter

Samtliga lärosäten i den här analysen, förutom Gymnastik- och idrottshögskolan, hade studieavgiftsskyldiga studenter och intäkter av anmälnings- och studieavgifter under 2025 (se tabell 5 i slutet av analysen). Det totala antalet studieavgiftsskyldiga helårsstudenter uppgick till drygt 10 400, vilket är en ökning med drygt 1 500 helårsstudenter jämfört med 2024.

Fortsatt kraftig ökning av antalet studieavgiftsskyldiga studenter 2025

Studieavgifterna infördes höstterminen 2011 för inresande studenter från länder utanför EU/EES och Schweiz och som inte deltar i ett utbytesprogram. I samband med att avgifterna infördes

minskade de inresande studenterna från dessa länder kraftigt i antal. Sedan dess har de betalande studenterna varje år blivit fler. Under perioden 2017–2019 ökade antalet betalande studenter med omkring 15 procent årligen. I samband med pandemin minskade den internationella studentrörligheten och den snabba ökningen av antalet betalande studenter stannade av. Sedan 2024 ökar antalet betalande studenter tydligt igen. Ökningen under 2025 motsvarar 17 procent vilket alltså är i nivå med åren före pandemin.

Storleken på den studieavgiftsfinansierade verksamheten varierar stort mellan olika lärosäten och utvecklingen i antal studieavgiftsskyldiga studenter under 2025 skiljer sig mellan lärosätena. Vid drygt tre fjärdedelar av lärosätena ökade antalet betalande helårsstudenter jämfört med 2024. Vid ett litet antal lärosäten minskade antalet betalande studenter (3 lärosäten) eller var oförändrat (4 lärosäten). Mest ökade antalet betalande studenter vid några lärosäten som redan har en stor studieavgiftsfinansierad verksamhet. Ökningen var störst vid Uppsala universitet (203 helårsstudenter), Kungl. Tekniska högskolan (200 helårsstudenter) och Stockholms universitet (196 helårsstudenter). Också vid Lunds universitet och Högskolan Väst ökade antalet betalande studenter kraftigt. Störst minskning hade Högskolan i Halmstad (-20 helårsstudenter).

Hantering av uppehållstillstånd är viktig för den studieavgiftsfinansierade verksamheten

Migrationsverkets hantering av uppehållstillstånd för studier är viktig för lärosätenas studieavgiftsfinansierade verksamhet. År 2023 rapporterade flera lärosäten att långa handläggningstider hindrade många antagna internationella studenter att påbörja sina studier. År 2024 förbättrades situationen. Även i sina årsredovisningar för 2025 nämner många lärosäten att hanteringen av uppehållstillstånd har fungerat bättre, vilket har lett till att fler kunnat påbörja sin utbildning i tid. Många lärosäten nämner också att det samarbete som tidigare år initierats med Migrationsverket för att underlätta visumhantering har fungerat bra.

De avgiftsskyldiga studenterna har betydelse för lärosätenas övriga verksamhet

Flera lärosäten pekar på att en utökning av den avgiftsfinansierade verksamheten är en del av lärosätets strategi och att de betalande studenterna är viktiga för annan verksamhet inom lärosätet. Lunds universitet skriver att lärosätet vill ha en global studentpopulation och balans mellan olika studentgrupper. Högskolan Väst nämner att de betalande studenterna är en del av det strategiska arbetet att göra högskolan mer internationell. Uppsala universitet framhåller att de avgiftsbetalande studenterna möjliggör att vissa kurser kan ges där studentunderlaget annars hade varit för litet och Blekinge tekniska högskola skriver att den internationella rekryteringen gör att högskolan kan erbjuda fler och mer specialiserade utbildningar på avancerad nivå än vad som annars hade varit möjligt.

En del lärosäten framhåller att antalet studieavgiftsfinansierade studenter har ökat till följd av lärosätenas egna rekryteringsarbete. Högskolan i Skövde nämner att antalet betalande studenter delvis beror på ett utvecklat marknadsföringsarbete och ökad synlighet internationellt. Göteborgs universitet skriver att lärosätet under året bland annat har deltagit i rekryteringsevenemang i USA, Kina, Taiwan och Vietnam, och att alumner har engagerats vid merparten av evenemangen vilket gett genomgående goda resultat.

Det finns samtidigt lärosäten som valt att minska antalet utbildningsplatser. Chalmers tekniska högskola skriver att antalet nya betalande studenter har minskat, vilket bland annat beror på att man har reducerat antalet utbildningsplatser för att säkerställa högre utbildningskvalitet. Flera lärosätena påpekar också att den studieavgiftsfinansierade verksamheten innebär omfattande administration.

Intäkterna av anmälings- och studieavgifter fortsätter att öka

Under 2025 uppgick lärosätenas samlade intäkter av anmälings- och studieavgifter från betalande studenter till nästan 1,5 miljarder kronor, vilket är en ökning med 240 miljoner kronor jämfört med föregående år. Studieavgifternas andel av de totala intäkterna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (avräknade anslag plus studieavgifter) uppgick 2025 till 4,7 procent.¹ Det är en ökning jämfört med 2024, då motsvarande andel var 4,2 procent.

Störst intäkter av studieavgifter 2025 hade Kungl. Tekniska högskolan (230 miljoner kronor), Lunds universitet (210 miljoner kronor) och Uppsala universitet (180 miljoner kronor). Vid några lärosäten med omfattande studieavgiftsbelagd utbildning är avgifternas andel av intäkterna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå särskilt hög. Kungl. Tekniska högskolan hade även högst andel (13,2 procent), följt av Högskolan i Jönköping (11,3 procent) och Högskolan i Skövde (9,5 procent). Kungl. Tekniska högskolan och Högskolan i Jönköping tillhörde de tre lärosäten med högst andel intäkter från studieavgifter även 2024. Vid ungefär en tredjedel av lärosätena utgjorde studieavgifter 5 procent eller mer av utbildningsintäkterna.

Översiktlig ekonomisk uppföljning

Från lärosätenas ekonomiska redovisningar sammanställer vi också vissa uppgifter ur resultaträkningar och balansräkningar för översiktlig ekonomisk uppföljning. Medan föregående diskussion har behandlat utbildning på grundnivå och avancerad nivå, omfattar den ekonomiska uppföljningen nedan hela lärosätenas verksamhet, det vill säga även forskning och utbildning på forskarnivå.

Totala kostnader för verksamheten

År 2025 uppgick de totala kostnaderna för verksamheten vid de lärosäten som omfattas av analysen till 94,7 miljarder kronor. Det är en ökning med 2,4 miljarder kronor i löpande priser jämfört med 2024, motsvarande nästan 3 procent. Kostnadsökningen är lägre än föregående år, mellan 2023 och 2024 ökade kostnaderna med 5 procent.

Det är betydande skillnader i storlek mellan lärosätena (se tabell 3 i slutet av analysen). Störst kostnader har Lunds universitet med kostnader på nästan 11 miljarder kronor 2025. Därefter följer Uppsala universitet och Karolinska institutet med kostnader på cirka 9 miljarder kronor samt Göteborgs universitet med kostnader på drygt 8 miljarder kronor. Störst kostnader bland högskolorna har Södertörns högskola, Högskolan i Jönköping och Högskolan i Borås, som var och

¹ Avser endast lärosäten med takbelopp. I siffran för de totala intäkterna av studieavgifter, 1,5 miljarder kronor, ingår dock analysens samtliga lärosäten.

en har kostnader på drygt 1 miljard kronor. Minst bland lärosätena är de konstnärliga högskolorna samt Gymnastik- och idrottshögskolan, med kostnader mellan omkring 100 och 300 miljoner kronor.

Ökade kostnader vid nästan alla lärosäten

För samtliga lärosäten utom tre ökade kostnaderna. Cirka hälften av alla lärosäten hade kostnadsökningar på mellan 1 och 3 procent. Endast tre lärosäten hade kostnadsökningar på mer än 5 procent – Försvarshögskolan (8 procent), Södertörns högskola (7 procent) och Chalmers tekniska högskola (7 procent). De lärosäten som hade något minskade kostnader var Högskolan Dalarna (-0,1 procent), Högskolan i Skövde (-0,2 procent) och Luleå tekniska universitet (-0,4 procent).

I sina årsredovisningar pekar lärosätena på flera orsaker till de ökade kostnaderna. Omvärldsfaktorer tillsammans med de generella prisökningarna i samhället har påverkat lärosätenas ekonomi. En del av kostnadsökningen är samtidigt kopplad till strategiska satsningar och en utvidgning av lärosätenas verksamhet.

Den största kostnadsposten för lärosätena är personalkostnader. De har totalt sett också ökat under 2025. Flera lärosäten hänvisar till löneökningar som anledning till de ökade kostnaderna. Det gäller även många av de lärosäten som under året har minskat sin personalstyrka. Samtidigt hänvisar några lärosäten till fler årsarbetskrafter som orsak till ökningen. Även höjda kostnader för pensioner anges som orsak. Vid ett fåtal lärosäten minskade personalkostnaderna under året. Vid Högskolan Dalarna minskade personalkostnaderna delvis på grund av ett minskat antal årsarbetskrafter.

Lärosätenas samlade lokalkostnader ökade marginellt under 2025. En viktig orsak till ökade kostnader för lokaler är indexuppräkningen av lokalhyrorna. En annan orsak är att lärosätena utvidgar eller förändrar sin verksamhet. Högskolan Dalarna uppger i sin årsredovisning att lärosätets ökade lokalkostnader huvudsakligen beror på att Campus Borlänge varit i bruk under hela 2025. Högskolan Väst skriver i sin årsredovisning att deras ökade lokalkostnader delvis beror på en hyresökning till följd av en ombyggnation av arbets- och mötesplatser.

Flertalet lärosäten arbetar samtidigt med en effektivisering av lokalanvändningen för att sänka lokalkostnaderna och vid flera lärosätena har också lokalkostnaderna minskat under året. Malmö universitet anger i sin årsredovisning att arbetet med lokalförtätning till viss del bidragit till lägre lokalkostnader. Blekinge tekniska högskolan skriver att högskolans kostnader har minskat genom att man har lämnat vissa lokaler. Även Göteborgs universitet har minskat sina lokaler, men lärosätets lokalkostnad är oförändrad på grund av högre kvadratmeterkostnad. Vid Luleå tekniska universitet har lokalkostnaderna minskat kraftigt till följd av en retroaktiv hyresnedsättning.

Lärosätenas samlade driftskostnaderna fortsatte att öka under året, medan kostnaderna för avskrivningar och nedskrivningar minskade något. De finansiella kostnaderna utgör lärosätenas minsta kostnadspost. Efter att ha ökat kraftigt under flera år, minskade de finansiella kostnaderna för de flesta lärosäten under 2025 till följd av lägre räntor.

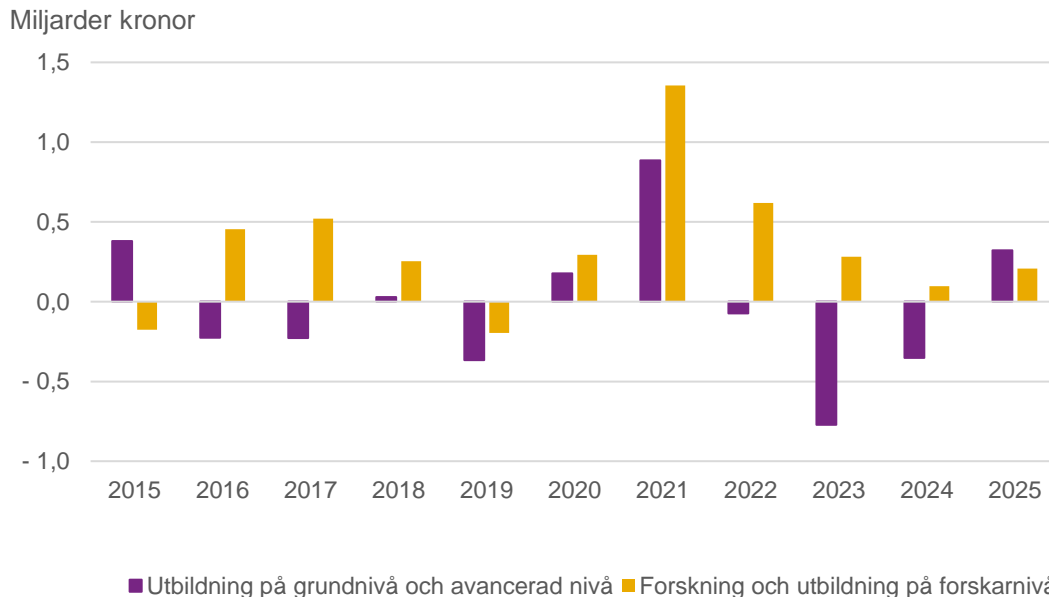
Ekonomiskt resultat

De 33 lärosäten som ingår i analysen redovisade tillsammans ett positivt ekonomiskt resultat (årets kapitalförändring) på 530 miljoner kronor för 2025. Det motsvarar 0,6 procent av omsättningen (kostnaderna). Både verksamhetsområdet utbildning på grundnivå och avancerad nivå och verksamhetsområdet forskning och utbildning på forskarnivå uppvisade ett positivt utfall – med 320 miljoner kronor respektive 210 miljoner kronor. Det är första gången sedan 2022 som lärosätena redovisar ett samlat positivt utfall och första gången sedan 2021 som verksamhetsområdet utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppvisar ett positivt utfall (figur 4). Lärosätenas högre produktion inom utbildning är en viktig orsak till överskottet.

Drygt hälften av lärosätena redovisade positivt resultat

Sammantaget redovisade 18 lärosäten ett positivt resultat, medan 15 lärosäten uppvisade negativt resultat (se tabell 3 i slutet av analysen). Nästan två tredjedelar av alla lärosäten uppvisade positiva resultat inom utbildningsverksamheten. Inom forskning och utbildning på forskarnivå redovisade drygt hälften av lärosätena positiva resultat (tabell 4B).

Figur 4. Ekonomiskt resultat (årets kapitalförändring) under perioden 2015–2025 uppdelat på verksamhetsområdena utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå för de 33 lärosäten som ingår i analysen, miljarder kronor i löpande priser.

Storleksskillnaderna mellan lärosätena framgår tydligt när det ekonomiska utfallet av verksamheten jämförs. De stora universiteten kan redovisa överskott och underskott som i storlek motsvarar kostnaden för stora delar av verksamheten vid några av de mindre högskolorna. Luleå tekniska universitet uppvisade det största positiva resultatet – nästan 280 miljoner kronor. Därefter följer Stockholms universitet med ett överskott på drygt 250 miljoner kronor och Lunds universitet med ett överskott på 180 miljoner kronor. De tre lärosätena redovisade överskott inom både utbildnings- och forskningsverksamheten.

Störst negativt resultat redovisade Göteborgs universitet, med 120 miljoner kronor. Både utbildnings- och forskningsverksamheten gick med underskott. Mälardalens universitet och Umeå universitet uppvisade de därpå största underskotten – 100 miljoner kronor respektive 90 miljoner kronor. Mälardalens universitet redovisade ett negativt resultat både inom utbildnings- och forskningsverksamheten, medan Umeå universitet endast redovisade ett negativt utfall inom forskningsverksamheten.

Det är framför allt ökade kostnader som gör att flera lärosätena uppvisar underskott. På ett fåtal lärosäten minskade även intäkterna. Göteborgs universitet som överproducerade utbildning under 2025 nämner att kostnaderna för att utbilda översteg de faktiska intäkterna. Mälardalens universitet skriver att den ordinarie verksamheten har en ekonomi i balans och att det negativa utfallet var planerat, eftersom man under 2025 genomförde flera olika strategiska satsningar finansierade med tidigare års överskott. För Umeå universitet var underskottet mindre än föregående år. Lärosätet skriver att det minskade underskottet är resultatet av ett samlat och strukturerat arbete för att minska obalansen mellan kostnader och intäkter.

Balanserad kapitalförändring och oförbrukade bidrag

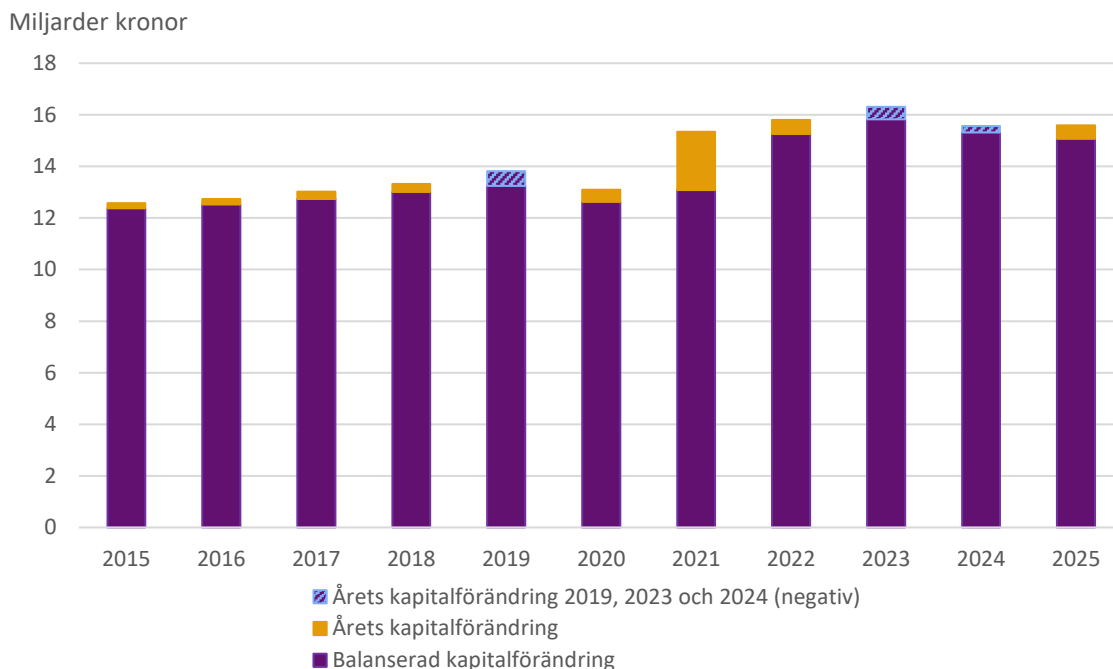
Sammantaget uppgick den balanserade kapitalförändringen vid de 33 lärosäten som omfattas av analysen till 15,1 miljarder kronor vid utgången av 2025. De statliga lärosätena redovisar balanserad kapitalförändring per verksamhetsområde. Den balanserade kapitalförändringen uppgick för dessa till 4,7 miljarder kronor inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå och till 9,1 miljarder kronor inom forskning och utbildning på forskarnivå.

Skattat myndighetskapital ökade med 0,5 miljarder kronor

Den balanserade kapitalförändringen och årets kapitalförändring utgör tillsammans huvuddelen av lärosätenas myndighetskapital. I myndighetskapitalet kan också ingå resultatandelar från hel- eller delägda bolag och vid flera lärosäten finns statskapital och donationskapital. Det handlar dock i de flesta fall om mindre belopp.

En summering av den balanserade kapitalförändringen och årets kapitalförändring ger därför en god grund för jämförelser mellan lärosäten. I figur 5 visas en skattning av myndighetskapitalet – balanserad kapitalförändring plus årets kapitalförändring – för de 33 lärosäten som ingår i denna analys. Som en följd av lärosätenas samlade överskott ökade det skattade myndighetskapitalet under 2025. Det uppgick vid utgången av 2025 till 15,6 miljarder kronor, vilket är en ökning med 0,5 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Figur 5. Skattat myndighetskapital (balanserad kapitalförändring plus årets kapitalförändring) under perioden 2015–2025, totalt för alla 33 lärosäten i analysen, miljarder kronor i löpande priser.*

*Under 2019, 2023 och 2024 var årets kapitalförändring negativ. Det innebär att det skattade myndighetskapitalet minskade. I figuren visar vi det genom att minska den balanserade kapitalförändringen med årets kapitalförändring. Skattat myndighetskapital för 2019, 2023 och 2024 motsvaras av de helt lila delarna av staplarna.

Fortsatt ökning av oförbrukade bidrag

Bidrag som betalats in till lärosätena från externa finansiärer, men som ännu inte har omsatts i verksamhet, redovisas i balansräkningen som oförbrukade bidrag. De oförbrukade bidragen uppgick vid utgången av 2025 till 26,9 miljarder kronor, vilket är en ökning med 0,3 miljarder kronor.

Tabell 1. Takbelopp och utfall inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2025 enligt lärosätenas årsredovisningar.

Lärosäte	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		
	Takbelopp mnkr	Utfall totalt mnkr	Utfall % av tak- belopp
<i>Universitet</i>			
Uppsala universitet	2 182	2 376	109%
Lunds universitet	2 534	2 762	109%
Göteborgs universitet	2 510	2 703	108%
Stockholms universitet	2 070	2 283	110%
Umeå universitet	1 681	1 780	106%
Linköpings universitet	1 860	1 945	105%
Karolinska institutet	850	871	103%
Kungl. Tekniska högskolan	1 416	1 517	107%
Chalmers tekniska högskola	1 152	1 240	108%
Luleå tekniska universitet	816	812	100%
Sveriges lantbruksuniversitet*	..	..	..
Karlstads universitet	819	897	110%
Linnéuniversitetet	1 275	1 321	104%
Örebro universitet	957	1 045	109%
Mittuniversitetet	672	718	107%
Malmö universitet	1 140	1 185	104%
Mälardalens universitet	739	770	104%
<i>Högskolor</i>			
Blekinge tekniska högskola	311	317	102%
Försvarshögskolan*	..	..	..
Gymnastik- och idrottshögskolan	132	140	107%
Högskolan i Borås	606	622	103%
Högskolan Dalarna	514	568	110%
Högskolan i Gävle	560	594	106%
Högskolan i Halmstad	494	524	106%
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	676	715	106%
Högskolan Kristianstad	482	495	103%
Högskolan i Skövde	382	432	113%
Högskolan Väst	455	486	107%
Södertörns högskola	505	528	105%
<i>Konstnärliga högskolor</i>			
Konstfack	195	199	102%
Kungl. Konsthögskolan	76	75	100%
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	155	159	103%
Stockholms konstnärliga högskola	232	225	97%
Totalt	28 444	30 308	107%

*Sveriges lantbruksuniversitet och Försvarshögskolan ingår inte i takbeloppssystemet.

Tabell 2. Antal anslagsfinansierade och studieavgiftsskyldiga helårsstudenter 2024 och 2025 enligt lärosätenas årsredovisningar.

Lärosäte	Antal anslagsfinansierade helårsstudenter				Antal studieavgiftsskyldiga helårsstudenter		
	2024	2025	Förändring		2024	2025	Förändring
	Antal	Antal	Antal	%	Antal	Antal	Antal
<i>Universitet</i>							
Uppsala universitet	27 446	28 292	846	3%	1 159	1 362	203
Lunds universitet	28 446	29 259	813	3%	1 328	1 480	152
Göteborgs universitet	27 900	28 873	973	3%	503	575	72
Stockholms universitet	29 698	31 736	2 038	7%	694	890	196
Umeå universitet	17 407	18 556	1 149	7%	228	245	17
Linköpings universitet	19 326	19 835	509	3%	341	388	47
Karolinska institutet	6 397	6 649	252	4%	243	272	29
Kungl. Tekniska högskolan	13 970	14 030	60	0%	1 231	1 431	200
Chalmers tekniska högskola	10 312	11 020	708	7%	687	707	20
Luleå tekniska universitet	7 456	8 122	666	9%	93	136	43
Sveriges lantbruksuniversitet	4 077	4 251	174	4%	152	160	8
Karlstads universitet	9 358	10 071	713	8%	6	20	14
Linnéuniversitetet	14 857	15 134	277	2%	270	306	36
Örebro universitet	10 683	10 657	-26	0%	28	28	0
Mittuniversitetet	8 308	8 309	1	0%	26	28	2
Malmö universitet	13 098	13 297	199	2%	185	223	38
Mälardalens universitet	7 775	8 302	527	7%	81	108	27
<i>Högskolor</i>							
Blekinge tekniska högskola	3 148	2 950	-198	-6%	191	181	-10
Försvarshögskolan	1 291	1 429	138	11%	7	7	0
Gymnastik- och idrottshögskolan	843	846	3	0%	0	0	0
Högskolan i Borås	6 704	6 579	-125	-2%	51	77	26
Högskolan Dalarna	6 328	6 884	556	9%	83	113	30
Högskolan i Gävle	6 610	6 920	310	5%	18	39	21
Högskolan i Halmstad	5 830	5 963	133	2%	281	261	-20
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	7 778	7 885	107	1%	528	649	121
Högskolan Kristianstad	5 304	5 475	171	3%	40	43	3
Högskolan i Skövde	4 137	4 489	352	9%	174	290	116
Högskolan Väst	5 370	5 294	-76	-1%	207	345	138
Södertörns högskola	7 485	7 361	-124	-2%	46	52	6
<i>Konstnärliga högskolor</i>							
Konstfack	664	665	1	0%	8	10	1
Kungl. Konsthögskolan	216	214	-2	-1%	3	3	0
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	700	695	-5	-1%	3	4	1
Stockholms konstnärliga högskola	398	434	36	9%	2	1	-1
Totalt	319 319	330 476	11 156	3%	8 897	10 434	1 537

Tabell 3. Ekonomiskt resultat 2025 enligt lärosätenas årsredovisningar.

Lärosäte	Lärosätet totalt		
	Resultat 2025 mnr	Balanserad kapitalförändring mnr	Totala kostnader mnr
<i>Universitet</i>			
Uppsala universitet	34	597	9 201
Lunds universitet	180	2 123	10 988
Göteborgs universitet	-121	1 436	8 382
Stockholms universitet	252	653	6 546
Umeå universitet	-93	559	5 768
Linköpings universitet	60	1 178	5 431
Karolinska institutet	-43	2 465	8 693
Kungl. Tekniska högskolan	26	344	6 327
Chalmers tekniska högskola	8	964	4 831
Luleå tekniska universitet	276	653	2 040
Sveriges lantbruksuniversitet	81	694	4 747
Karlstads universitet	-10	209	1 509
Linnéuniversitetet	-69	276	2 504
Örebro universitet	-19	227	1 839
Mittuniversitetet	-31	397	1 292
Malmö universitet	6	207	2 248
Mälardalens universitet	-101	475	1 483
<i>Högskolor</i>			
Blekinge tekniska högskola	-12	79	612
Försvarshögskolan	26	16	952
Gymnastik- och idrottshögskolan	-2	44	249
Högskolan i Borås	17	79	1 074
Högskolan Dalarna	15	126	797
Högskolan i Gävle	-1	118	811
Högskolan i Halmstad	-7	108	827
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	31	267	1 264
Högskolan Kristianstad	-6	216	731
Högskolan i Skövde	12	64	593
Högskolan Väst	2	97	779
Södertörns högskola	-7	241	1 268
<i>Konstnärliga högskolor</i>			
Konstfack	-3	21	246
Kungl. Konsthögskolan	6	6	96
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	13	52	232
Stockholms konstnärliga högskola	7	74	314
Totalt	528	15 064	94 673

Tabell 4A. Balanserad kapitalförändring per verksamhetsområde 2025 enligt lärosätenas årsredovisningar.

Lärosäte	Balanserad kapitalförändring per verksamhetsområde	
	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå mnkr	Forskning och utbildning på forskarnivå mnkr
<i>Universitet</i>		
Uppsala universitet	79	519
Lunds universitet	490	1 632
Göteborgs universitet	516	920
Stockholms universitet	386	267
Umeå universitet	310	248
Linköpings universitet	443	736
Karolinska institutet	178	2 287
Kungl. Tekniska högskolan	-273	617
Chalmers tekniska högskola*	--	--
Luleå tekniska universitet	382	271
Sveriges lantbruksuniversitet	62	567
Karlstads universitet	108	101
Linnéuniversitetet	235	41
Örebro universitet	141	86
Mittuniversitetet	206	191
Malmö universitet	96	111
Mälardalens universitet	271	203
<i>Högskolor</i>		
Blekinge tekniska högskola	86	-6
Försvarshögskolan	4	12
Gymnastik- och idrottshögskolan	25	19
Högskolan i Borås	129	-50
Högskolan Dalarna	87	39
Högskolan i Gävle	74	45
Högskolan i Halmstad	158	-50
Stiftelsen Högskolan i Jönköping*	--	--
Högskolan Kristianstad	160	57
Högskolan i Skövde	51	13
Högskolan Väst	115	-18
Södertörns högskola	90	151
<i>Konstnärliga högskolor</i>		
Konstfack	15	7
Kungl. Konsthögskolan	-1	8
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	28	24
Stockholms konstnärliga högskola	49	24
Totalt	4 699	9 070

*Chalmers tekniska högskola och Stiftelsen Högskolan i Jönköping redovisar inte balanserad kapitalförändring per verksamhetsområde.

Tabell 4B. Årets kapitalförändring per verksamhetsområde 2025 enligt lärosätenas årsredovisningar.

Lärosäte	Årets kapitalförändring per verksamhetsområde	
	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå mnkr	Forskning och utbildning på forskarnivå mnkr
<i>Universitet</i>		
Uppsala universitet	-19	54
Lunds universitet	47	133
Göteborgs universitet	-72	-49
Stockholms universitet	81	171
Umeå universitet	29	-122
Linköpings universitet	85	-25
Karolinska institutet	-10	-33
Kungl. Tekniska högskolan	77	-52
Chalmers tekniska högskola	37	-29
Luleå tekniska universitet	97	179
Sveriges lantbruksuniversitet	25	55
Karlstads universitet	2	-11
Linnéuniversitetet	-62	-7
Örebro universitet	-22	3
Mittuniversitetet	-15	-16
Malmö universitet	16	-10
Mälardalens universitet	-21	-79
<i>Högskolor</i>		
Blekinge tekniska högskola	-10	-2
Försvarshögskolan	18	7
Gymnastik- och idrottshögskolan	-3	1
Högskolan i Borås	-3	20
Högskolan Dalarna	3	13
Högskolan i Gävle	-9	8
Högskolan i Halmstad	8	-15
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	15	16
Högskolan Kristianstad	2	-7
Högskolan i Skövde	8	4
Högskolan Väst	1	1
Södertörns högskola	1	-8
<i>Konstnärliga högskolor</i>		
Konstfack	-1	-2
Kungl. Konsthögskolan	1	5
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	11	2
Stockholms konstnärliga högskola	3	4
Totalt	321	207

Tabell 5. Intäkter av studieavgifter 2025 enligt lärosätenas årsredovisningar.

Lärosäte	Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter		Genomsnittlig studieavgift tkr
	Intäkter 2025 mnkr	Studieavgifternas andel av totala intäkter till utbildning på grundnivå och avancerad nivå**	
<i>Universitet</i>			
Uppsala universitet	184	7,8%	135
Lunds universitet	213	7,8%	144
Göteborgs universitet	76	2,9%	132
Stockholms universitet	111	4,8%	125
Umeå universitet	36	2,0%	145
Linköpings universitet	53	2,6%	137
Karolinska institutet	49	5,3%	179
Kungl. Tekniska högskolan	225	13,2%	158
Chalmers tekniska högskola	112	8,4%	159
Luleå tekniska universitet	15	1,8%	112
Sveriges lantbruksuniversitet*	22	..	135
Karlstads universitet	3	0,4%	153
Linnéuniversitetet	46	3,5%	149
Örebro universitet	4	0,4%	131
Mittuniversitetet	3	0,4%	99
Malmö universitet	25	2,0%	111
Mälardalens universitet	12	1,6%	114
<i>Högskolor</i>			
Blekinge tekniska högskola	19	5,8%	106
Försvarshögskolan*	1	..	120
Gymnastik- och idrottshögskolan	0	0,0%	..
Högskolan i Borås	11	1,9%	148
Högskolan Dalarna	16	2,9%	139
Högskolan i Gävle	5	0,9%	125
Högskolan i Halmstad	38	7,2%	147
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	86	11,3%	133
Högskolan Kristianstad	6	1,1%	130
Högskolan i Skövde	40	9,5%	139
Högskolan Väst	44	8,8%	126
Södertörns högskola	6	1,2%	113
<i>Konstnärliga högskolor</i>			
Konstfack	3	1,5%	314
Kungl. Konsthögskolan	<1	0,2%	75
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	1	0,7%	271
Stockholms konstnärliga högskola	0	0,2%	366
Totalt	1 465	4,7%	140

* Sveriges lantbruksuniversitet och Försvarshögskolan ingår inte i takbeloppssystemet.

** Intäkterna till utbildning på grundnivå och avancerad nivå räknas här som avräknade anslag plus studieavgifterna.